

Stanovisko komise pro řízení ke jmenování profesorem

k návrhu na jmenování uchazeče:

doc. David VOPŘADA, Dr.

profesorem pro obor: **Teologie**

Složení komise:

předseda: prof. Lenka KARFÍKOVÁ, Dr.theol.
ETF UK v Praze

členové: prof. Ivan FOLETTI, MA
FF MU v Brně

prof. PhDr. Petr KUBÍN, Ph.D., Th.D.
KTF UK v Praze

prof. ThLic. Miloš LICHNER, D.Th.
TF TU v Bratislavě

prof. PhDr. Tomáš NEJESCHLEBA, Ph.D.
FF UP v Olomouci

Stanovisko komise:

Docent David Vopřada je uznávaným odborníkem v oblasti raného křesťanství nejen na domácí, ale i mezinárodní scéně. Jeho přístup kombinuje odbornost patristických studií s dějinami liturgické vědy, biblické exegeze a systematické teologie.

Formace a odborné působení

Po absolutoriu teologie na katolické teologické fakultě UK v Praze (1997–2001) strávil David Vopřada více než deset let na studiích v Římě (2001–2012), kde dosáhl doktorátu v teologii a patristických studiích na Istituto Patristico Augustinianum prací *La mistagogia del Commento al Salmo 118 di sant' Ambrogio* vydanou r. 2016 v Římě (Institutum Patristicum Augustinianum, *Studia Ephemeridis Augustinianum*, n. 146, 576 s.; více k této knize níže). Od r. 2012 působí jako vyučující na KTF UK v Praze, kde byl v letech 2018–2022 také vedoucím Katedry systematické teologie a filosofie. Roku 2019 se na této fakultě habilitoval prací *Quodvultdeus: A Bishop Forming Christians in Vandal Africa: A Contextual Analysis of the Pre-baptismal Sermons Attributed to Quodvultdeus of Carthage* (Leiden/Boston: Brill, 2019, *Supplements to Vigiliae Christianae*, no. 154, 367 s.; více k této knize níže).

Účast na mezinárodním bádání a stáže

Od dob svých studií v Římě (2001–2004 Facoltà di Teologia, Pontificia Università Lateranense, 2006–2012 Istituto Patristico Augustinianum) se David Vopřada účastní mezinárodních patristických konferencí pořádaných na institutu Augustinianum a publikuje v jejich aktech vydávaných v řadě *Studia Ephemeridis Augustinianum*, kupř.: D. Vopřada, „L'utilizzo della polarità uomo-donna nelle catechesi battesimali di Ambrogio“ (in: *Masculum et feminam creavit eos, Gen. 1,27. Paradigmi del maschile e femminile nel cristianesimo antico*. Roma 2020, s. 409–417); D. Vopřada, „Vultus quoque paterni splendor est Christus: il volto nel pensiero di Ambrogio“ (in: *I volti di Dio nel cristianesimo antico secc. I-IX*, Roma 2024, s. 135–152). Rovněž je pravidelným řečníkem na oxfordských patristických konferencích, jejichž akta jsou publikována ve svazcích *Studia Patristica*, kupř.: D. Vopřada, „Bonum mihi quod humiliasti me. Ambrose's Theology of Humility and Humiliation“ (in: *Ambrose of Milan*, Leuven 2017, s. 87–94); D. Vopřada, „Dives misericordiae dives est Deo: What Makes the Christian Rich According to Ambrose of Milan“ (in: *Ambrose of Milan's Misericordia*, Leuven 2021, s. 79–102). Na poslední konferenci, konané v Oxfordu ve dnech 5.–9. 8. 2024, vystoupil David Vopřada v rámci mezinárodní sekce *Varied Perspectives on Ambrose's Hexameron* s příspěvkem „Ambrose's Hexameron and the Candidates for Baptism in Milan“, který byl specializovaným publikem velmi oceněn. Cizojazyčných článků a příspěvků v mezinárodních monografiích uveřejnil doc. Vopřada v době podání žádosti celkem 27 a další jsou v tisku, nepočítaje v to články české. V r. 2020 podnikl doc. Vopřada jako „visiting scholar“ stáž na University of Cambridge, Faculty of Divinity.

Jeho žádost o jmenování profesorem podpořili významní zahraniční odborníci Prof. Dr. Dr. Dr. Hubertus R. Drobner (*Lehrstuhlinhaber für Kirchengeschichte und Patrologie, Theologische Fakultät Paderborn, Německo*), Prof. Rev. Allan D. Fitzgerald OSA (*Professor Emeritus, Villanova University, Pennsylvania, USA*) a Prof. Paola Francesca Moretti (*Professore associato confermato, Dipartimento di Studi Letterari Filologici e Linguistici, Università degli Studi di Milano, Itálie*).

České publikace

Své znalosti Ambrože z Milána i svůj zájem o výuku katechumenů, nabyté v doktorské a habilitační práci i v účasti na mezinárodních konferencích, zhodnotil David Vopřada také v českém vydání tří děl s touto tematikou: Ambrož: *Křestní katecheze*, latinsko-české vydání (Praha: Oikúmené 2021, 348 s., více k této knize níže). Podobně zpřístupnil českým čtenářům také další Ambrožova díla (*O pokání*, Praha: Krystal OP, 2023, 184 s., spolu s K. Štauberovou) i spisy jiných starokřesťanských afrických teologů latinského jazyka: Tertulián, *O modlitbě* (Praha: Krystal OP, 2020, 112 s., spolu s P. Koronthályem); Tertulián, *O křtu* (Praha: Krystal OP, 2021, 128 s., spolu s P. Koronthályem); Svatý Augustin, *Vánoční promluvy* (Praha: Krystal OP, 2015, 300 s.); Svatý Augustin, *Promluvy o modlitbě Páně* (Praha: Krystal OP, 2019, 108 s.); Svatý Augustin, *Postní promluvy* (Praha: Krystal OP, 2023, 216 s., spolu s P. Koronthályem).

Těchto knižních publikací uveřejnil doc. Vopřada v době podání žádosti jako jediný autor či spoluautor celkem patnáct a další se připravují.

Pedagogické působení

David Vopřada se od r. 2012 až dosud soustavně věnuje výuce na KTF UK, a to kromě patrologie také v oborech církevní a obecné dějiny starověku, úvod do teologie, metodologie studia. Jde o kurzy nejen v magisterském studijním programu „teologie“, ale také v kombinovaném a/nebo dálkovém bakalářském programu „teologické nauky“ a v prezenčním bakalářském a navazujícím magisterském programu „dějiny evropské kultury“ a v bakalářském programu „dějiny křesťanského umění“. Některé kurzy jsou vyučovány v angličtině. David Vopřada je nebo byl vedoucím jedenácti bakalářských a devíti magisterských prací (z toho jedna v angličtině), z jeho zatím šesti doktorandů již dva svou práci úspěšně obhájili. Doc. Vopřada se rovněž účastnil dvou společných vědeckých projektů s doktorandy, a to prostřednictvím institucionálních grantových projektů pro studenty GA UK.

Nynější vedoucí katedry, na níž doc. Vopřada působí, doc. Červenková si podle svého vyjádření váží poctivosti jeho přemýšlení a cenných podnětů pro koncepci a budoucnost teologických oborů.

Grantové projekty

V letech 2013–2018 byl David Vopřada vědeckým pracovníkem *Centra pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty* (Univerzita Palackého, Olomouc, CMTF), v jehož rámci se podílel na projektu GA ČR 2013–2018 „Historie a interpretace Bible“. Posléze se v letech 2018–2020 zapojil do projektu *Univerzitní centrum pro studium antické a středověké myšlenkové tradice*, které sdružovalo badatele různých oborů z FF UK, ETF UK, FHS UK a KTF UK. Zároveň byl v téže době řešitelem projektu GA ČR „Křestní katecheze Ambrože Milánského“. V letech 2021–2023 byl doc. Vopřada hlavním řešitelem grantu GAČR „Recepce principů alexandrijské exegeze mezi Východem a Západem“ na KTF UK v Praze. V roce 2025 se stal hlavním řešitelem projektu GA ČR „Filónovo ‚střízlivé opojení‘ v křesťanské filosofii a teologii“ a spoluřešitelem projektu GA ČR „Touha po dobru a anticipace budoucnosti v alexandrijské exegetické tradici“.

Členství v odborných společnostech

David Vopřada je členem několika odborných mezinárodních společností, kupř. Association Internationale des Études Patristiques (od r. 2009), North American Patristics Society (od 2010), Accademia Ambrosiana, Classe di Studi Ambrosiani (od 2018). Je zakládajícím členem České patristické společnosti (2008), jejímž je v současnosti jednatelem.

Organizační, vydavatelská a popularizační práce

Doc. Vopřada uspořádal v době podání žádosti celkem pět mezinárodních konferencí a workshopů, z toho dva workshopy v rámci patristické konference v Oxfordu (2019 a 2024) a jeden v rámci origenovské konference v Münsteru i.W. (2022). Ve dnech

17.–18. 11. 2022 uspořádal v Praze mezinárodní konferenci *The Pattern and the Image: Insights from the Alexandrine Exegetical Tradition*, jejíž akta jsou jeho péčí připravována k vydání v nakladatelství Brill (nyní De Gruyter). Krom toho se David Vopřada podílí na vydavatelské práci jako šéfredaktor odborného cizojazyčného periodika *Acta Universitatis Carolinae Theologica* (od r. 2012), jako šéfredaktor české mutace mezinárodní katolické revue *Communio* (2012–2023) nebo jako člen edičních rad časopisů *Communio: revue catholique internationale* (2017–2023) a *Salve* (od r. 2012). Svou expertizu nabízí i širší veřejnosti v diskusích cyklu „Dominikánská 8“, v jehož rámci kupř. moderoval panely „Klement Alexandrijský“ (23. 2. 2023), „Svatý Augustin“ (19. 10. 2023) a připravuje i další diskuse z řady *Jak dnes číst církevní otce*, nebo proslovil přednášku „Co je koncil“ (28. 2. 2023).

Hlavní publikace

1. **David Vopřada, *Quodvultdeus: A Bishop Forming Christians in Vandal Africa: A Contextual Analysis of the Pre-baptismal Sermons Attributed to Quodvultdeus of Carthage* (Leiden/Boston: Brill, 2019, Supplements to *Vigiliae Christianae*, no. 154, 367 s.).**

Vopřadova habilitační práce přijatá na KTF UK v Praze se zabývá katechezemi, jimiž biskup Quodvultdeus z Kartága připravoval na křest katechumeny katolické církve v první polovině pátého křesťanského století. Tato doba zanikající antické civilizace, poznamenaná střetem s ariánskými Vandaly, nebyla obdobím náboženské tolerance, nýbrž násilné konfrontace, která vyhnala také kartaginského biskupa do neapolského exilu a posílila jeho polemický vztah k jiným náboženským skupinám. David Vopřada se nicméně snaží nalézt v jeho promluvách svědčících o rozbouřené době solidnost přípravy na křest a pevnost, jakou může dát náboženské přesvědčení, když se otřásají dosavadní jistoty. Quodvultdeus mohl v mnohém navázat na svého afrického krajana Augustina, který mu byl, nejen ve svých katechezích, teologickým vzorem. Práce Davida Vopřady svým zájmem o křestní přípravu vnáší do bádání o Quodvultdeovi dosud málo zastoupenou perspektivu.

2. **David Vopřada, *La mistagogia del Commento al Salmo 118 di sant’Ambrogio* vydanou r. 2016 v Římě (Institutum Patristicum Augustinianum, *Studia Ephemeridis Augustinianum*, n. 146, 576 s.).**

Vopřadova doktorská práce obhájená na „Istituto Patristico Augustinianum“ (Pontificia Università Lateranense). David Vopřada se svou studií přesvědčivě pokusil prokázat hypotézu švýcarského patrologa Basila Studera (1925–2008), podle níž je Ambrožův spis postbaptismální katechezí v širším významu tohoto slova, tj. výukou pokřtěných v základech křesťanské víry. Vopřadova italská disertace vyšla rovněž v české verzi *Mystagogie Výkladu 118. žalmu svatého Ambrože* (Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015, 442 s.).

3. Ambrož: Křestní katecheze, latinsko-české vydání, překlad, úvod a poznámky David Vopřada (Praha: Oikúmené 2021, 348 s.).

Kniha přináší dvojjazyčné vydání děl Ambože z Milána *Explanatio symboli, De sacramentis, De mysteriis*, která David Vopřada doprovodil zasvěceným, ale čtivým úvodem (132 s.) a výkladovými poznámkami. Ukazuje zde, že Ambrožovy texty věnované přípravě na křest, obsahují nejen řadu motivů z oblasti liturgiky, věrouky a spirituality, ale výkladem křestní symboliky zároveň vychovávají fantasií a emoce posluchačů.

Závěr komise:

Jak vyplývá z předchozího, badatelská práce doc. Davida Vopřady má jasné zaměření na starokřesťanské africké autory latinského jazyka, jeho specializací je zároveň podoba a obsah katechumenátu v patristické době. Vedle zahraničních publikací i řady vystoupení na mezinárodních konferencích je doc. Vopřada velkým přínosem pro domácí teologickou scénu, kde si získal mezioborové i ekumenické renomé. Zároveň je mnohaletým vyučujícím na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v široké paletě zaměření i stupňů studia.

V tajném hlasování členů komise bylo schváleno usnesení navrhnout Vědecké radě Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci jmenování doc. Davida VOPŘADY, Dr. profesorem pro obor *Teologie*.

Hlasování komise:

počet hlasujících (z toho korespondenčně) 5 (5)

počet hlasů kladných: 5 (5)

počet hlasů záporných: 0 (0)

zdržel se hlasování: 0 (0)

V Olomouci dne 5. 2. 2025

Předseda: prof. Lenka KARFÍKOVÁ, Dr.theol.

Členové: prof. Ivan FOLETTI, MA
prof. PhDr. Petr KUBÍN, Ph.D., Th.D.
prof. ThLic. Miloš LICHNER, D.Th.
prof. PhDr. Tomáš NEJESCHLEBA, Ph.D.

(přiložen doklad o výsledku tajného korespondenčního hlasování)